

Innst. 251 L

(2013–2014)

Innstilling til Stortinget frå arbeids- og sosialkomiteen

Prop. 73 L (2013–2014)

Innstilling frå arbeids- og sosialkomiteen om endringer i ferieloven mv.

Til Stortinget

1. Samandrag

1.1 Hovedinnhold

I proposisjonen fremmes forslag til endringer i lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie (ferieloven). Forslaget utvider arbeidstakers rett til å utsette og å overføre ferie i forbindelse med sykdom. Det foreslås samtidig å oppheve dagens mulighet til å velge økonomisk kompensasjon fremfor senere ferieavvikling i forbindelse med sykdom eller foreldrepermisjon. All ikke-avviklet ferie skal i slike tilfeller overføres til påfølgende ferieår. I tillegg foreslås en oppdatering i ferieloven som følge av at reglene om sivil pliktjeneste er opphevet.

Det foreslås også endringer i lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven), lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven) og enkelte andre lover med sikte på å forenkle reglene om de ansattes rett til representasjon i styrende organer. Endringene går ut på at det kan inngås avtale mellom et konsern og et flertall av de ansatte eller lokale fagforeninger som representerer et flertall av de ansatte om å etablere en felles representasjonsordning. Videre foreslås det å endre kravet til lokale fagforeningers representasjonsgrad fra to tredjedeler til et flertall av de ansatte for å kunne fremme søknad til Bedriftsdemokratine mda om innføring av en slik ordning.

I tillegg foreslås en mindre endring i lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven). Dagens plikt for

arbeidsgiver til å gi melding til det lokale arbeidstilsynet når det er opprettet arbeidsmiljøutvalg foreslås opphevet.

Når det gjelder merknader til de enkelte bestemmelsene er det nærmer redegjort for i proposisjonens kapittel 11.

1.2 Endringer i ferieloven

Forslagene til endringer i ferieloven har sin bakgrunn i artikkel 7 i Europaparlamentets og Rådets direktiv 03/88/EF om visse aspekter ved organiseringen av arbeidstiden (arbeidstidsdirektivet), som er innlemmet i EØS-avtalen. EU-domstolen har de siste årene avsagt flere dommer vedrørende artikkel 7 i direktivet som gjør det nødvendig med enkelte endringer i ferieloven for å styrke arbeidstakernes rett til ferie. Det vises til proposisjonens kapittel 3 der det er nærmere redegjort for arbeidstidsdirektivet.

Forslaget til endringer i ferieloven har vært på høring. Det vises til proposisjonens kapittel 2 der det er nærmere redegjort for høringsforslaget. Høringsinstansene har ikke hatt innvendinger til forslagene som sådan, da det legges til grunn at de er nødvendige for at ferieloven skal være i tråd med arbeidstidsdirektivet artikkel 7. Det understrekes at forslagene til endringer kun gjelder *lovbestemt* ferie.

1.2.1 Utsettelse av ferie på grunn av sykdom

Det vises til proposisjonens kapittel 4 der det er nærmere redegjort for gjeldende rett, høringsforslaget og uttalelsene, samt departementets vurderinger.

DEPARTEMENTETS FORSLAG

Det foreslås at ferieloven § 9 nr. 1 andre ledd endres. En arbeidstaker som blir helt arbeidsufør i løpet av ferien, skal allerede fra første fraværdsdag

kunne kreve at et tilsvarende antall virkedager ferie utsettes og gis som ny ferie senere i ferieåret.

Det understrekes betydningen av at arbeidstaker, av hensyn til arbeidsgiver, på et så tidlig tidspunkt som mulig varsler om og dokumenterer at vedkommende har vært syk i ferien og derfor ønsker den utsatt.

Når det gjelder ekstraferie for 60-åringer, er den gitt for å sikre denne gruppen tilstrekkelig restitusjon og hvile, noe som også gjør seg gjeldende ved sykdom. Det foreslås ikke å innføre egne regler for lovbestemt ferie som går utover arbeidstidsdirektivets minimumskrav.

Det anses heller ikke å være aktuelt å gi arbeidsgiver rett til å fastsette tiden for ekstraferien for 60-åringer når den utsettes som følge av sykdom.

1.2.2 Adgang til utbetaling av feriepengene

Det vises til proposisjonens kapittel 5 hvor det er nærmere redegjort for gjeldende rett, høringsforslaget og uttalelsene, samt departementets vurderinger.

I høringsforslaget ble det også bedt om tilbakemelding på om det fortsatt bør være adgang til utbetaling av feriepengene for lovbestemt ferie utover direktivets minimumskrav.

DEPARTEMENTENES FORSLAG

Det foreslås at ferieloven § 11 nr. 2 andre ledd og § 7 nr. 3 andre ledd andre punktum oppheves, slik at ferie som ikke er avviklet i løpet av ferieåret isteden overføres til påfølgende år.

Særlig om lovbestemt ferie utover direktivets krav

Etter ferieloven har alle arbeidstakere krav på en årlig ferie på 25 virkedager, det vil si én feriedag mer enn direktivets minimumskrav. I tillegg har arbeidstakere over 60 år krav på ytterligere en ferieuke, jf. ferieloven § 5 nr. 2.

Reglene i direktivet er ikke til hinder for nasjonale regler som åpner for fortsatt rett til utbetaling av feriepengene istedenfor overføring av ferie når det gjelder ferie utover direktivets minimumskrav.

Arbeidstakerorganisasjonene er delt i synet på dette spørsmålet, mens arbeidsgiverorganisasjonene ønsker slike særregler.

Det fastholdes at det ikke vil være hensiktsmessig å ha to ulike regelsett, og at en slik ordning dessuten ville være regelteknisk komplisert å forholde seg til.

Ekstraferien for arbeidstakere over 60 år er gitt for å lette belastningen for eldre arbeidstakere, og sikre deres velferd gjennom tilstrekkelig restitusjon og hvile. Dersom de kan velge å få utbetalt feriepengene fremfor å avvikle ferie, vil dette både kunne føre

til press på ikke å avvikle denne ferien og også gi et incitament til å gi avkall på ferie. Dette vil være i strid med intensjonen med den ekstra ferien for disse arbeidstakerne.

Det foreslås derfor ingen særregler for utbetaling av feriepengene for lovfestet ferie utover direktivets krav.

1.2.3 Overføring av ferie ved sykdom eller foreldrepermisjon

Det vises til proposisjonens kapittel 6 hvor det er nærmere redegjort for gjeldende rett, høringsforslaget og høringsuttalelsene.

DEPARTEMENTETS VURDERING OG FORSLAG

Overføring av ferie er ikke særskilt regulert i artikkel 7 i arbeidstidsdirektivet. EU-domstolen har likevel lagt til grunn at overføring av den årlige ferien i visse tilfeller vil være uunngåelig.

I høringsforslaget ble det foreslått å endre ferieloven slik at det klart fremgår at all lovbestemt ferie som på grunn av sykdom eller foreldrepermisjon ikke er avviklet i løpet av ferieåret, skal overføres til det påfølgende året. Dette for å tydeliggjøre at norsk rett er i samsvar med direktivets krav om rett til fire ukers årlig betalt ferie.

Ferielovens system for opptjening og utbetaling av feriepengene i forbindelse med langvarig sykdom vil i praksis innebære at arbeidstaker ikke samler opp krav på flere års betalt ferie. Det kan stille seg noe annerledes i virksomheter der det er avtalt fulle feriepengere rettigheter i forbindelse med sykdom, uavhengig av lengde. Oppsamling av lange perioder med lovbestemt betalt ferie vil allikevel ikke være et stort praktisk problem. Det er derfor ikke hensiktsmessig på det nåværende tidspunkt å begrense overføringsperioden for ferie som ikke er avviklet på grunn av sykdom eller foreldrepermisjon.

Det foreslås derfor å oppheve ferieloven § 9 nr. 1 tredje ledd og endre § 7 nr. 3 andre ledd slik at ferie som ikke er avviklet på grunn av sykdom eller foreldrepermisjon skal overføres til påfølgende år.

1.2.4 Oppdatering i ferieloven som følge av oppheving av regler om sivil pliktjeneste

Reglene om sivil pliktjeneste i lov om fritak for militærtjeneste av overbevisningsgrunner ble opphevet i 2012. Henvisningene i ferieloven har dermed ikke lenger noen funksjon. Ferieloven oppdateres derfor i tråd med dette, slik at henvisningen til sivil pliktjeneste i ferieloven § 9 nr. 3 tredje ledd fjernes og at ferieloven § 10 nr. 5 første ledd bokstav b oppheves.

1.3 Endringer i reglene om ansattes rett til representasjon i styrende organer

Bakgrunn

I konsernforhold er det åpnet for at det kan innføres ordninger som innebærer at arbeidstakerne i datterselskapene kan være valgbare og ha stemmerett ved valg til styret i morselskapet. Etter dagens regelverk må innføring av en slik felles representasjonsordning, som ofte omtales som konsernordning, godkjennes av Bedriftsdemokratinemnda. Etter departementets syn er det ikke behov for godkjenning av Bedriftsdemokratinemnda dersom konsernet og et flertall av de ansatte er enige om at de ønsker en konsernordning.

Det vises til proposisjonens kapittel 8 der det er nærmere redegjort for høringsforslaget, høringsuttalelsene og gjeldende rett.

DEPARTEMENTETS VURDERING OG FORSLAG

Søknader om konsernordninger utgjør en stor andel av sakene som behandles av Bedriftsdemokratinemnda, og prosessen knyttet til disse søknadene medfører en del arbeid både for virksomhetene og nemnda. En konsernordning vil innebære en utvidelse av de ansattes representasjon, ettersom de får rett til representasjon i morselskapets styre i tillegg til eventuell representasjon i eget selskaps styre. Dersom partene er enige om å innføre en konsernordning, er det ingen grunn til å pålegge virksomhetene det merarbeidet det innebærer å søke Bedriftsdemokratinemnda om godkjenning, og det foreslås at det i disse tilfellene kan inngås avtale om en konsernordning.

Begrensninger i avtaleadgangen

En konsernordning kan omfatte hele eller deler av konsernet, jf. aksjelovene §§ 6-5 tredje ledd og allmennaksjeloven § 6-35 siste ledd.

Det kan være gode grunner for at en konsernordning kun skal omfatte deler av et konsern. Det foreslås likevel en begrensning i avtaleadgangen slik at det ikke skal være anledning til å avtale ordninger som utelater deler av konsernet. Det understrekes at det ikke er grunn til å tro at en ubegrenset avtaleadgang ville ha blitt benyttet for å ekskludere deler av de ansatte på en urimelig måte, men mener likevel at det må søkes Bedriftsdemokratinemnda dersom man ønsker å innføre en konsernordning som kun omfatter deler av konsernet.

Det presiseres at selv om det gis mulighet til å inngå en avtale om konsernordning, innebærer ikke dette at partene også kan avtale seg bort fra de øvrige reglene i representasjonsregelverket. Dersom partene ønsker unntak fra reglene i representasjonsregelver-

ket, forutsetter dette fortsatt en godkjenning av Bedriftsdemokratinemnda.

Avtalens parter

Når det gjelder hvem som skal kunne inngå avtale om innføring av en konsernordning, bør det i utgangspunktet være de samme partene som i dag har kompetanse til å søke Bedriftsdemokratinemnda om innføring av konsernordning etter aksjelovene.

Representasjonsgrad for fagforeninger

Aksjelovenes bestemmelser stiller som vilkår at fagforeningene representerer to tredjedeler av de ansatte i konsernet eller gruppen for å kunne fremme søknad om konsernordning. I forskrift 18. desember 1998 nr. 1205 om ansattes rett til representasjon i aksjeselskapers og allmennaksjeselskapers styre og bedriftsforsamling mv. (representasjonsforskriften) § 6, er det presisert at det i denne sammenhengen dreier seg om lokale fagforeninger. I høringsnotat ble det foreslått å endre kravet til representasjonsgrad slik at det er nok at de lokale fagforeningene omfatter et flertall av de ansatte.

De lokale fagforeningene bør ha en viss posisjon i virksomheten for å kunne fremme søknader til Bedriftsdemokratinemnda eller inngå avtale om innføring av en konsernordning. Det må imidlertid anses som tilstrekkelig at de lokale fagforeningene omfatter et flertall av de ansatte.

Når det gjelder søknadskompetansen til Bedriftsdemokratinemnda, vises det til at det å kunne fremme en søknad ikke er ensbetydende med at nemnda etterkommer søknaden. Det vises til at det er en forutsetning for avtalebaserte konsernordninger at de omfatter hele konsernet. Lokale fagforeninger som representerer et marginalt flertall av de ansatte kan dermed ikke ekskludere de øvrige ansatte fra ordningen.

Den nevnte presiseringen i representasjonsforskriften § 6, vedrørende lokale fagforeninger, foreslås også tatt inn i aksjelovens bestemmelser. Presiseringen innebærer ingen materiell endring.

Det foreslås at det kan inngås avtale om innføring av en konsernordning mellom konsernet eller gruppen og et flertall av de ansatte eller lokale fagforeninger som representerer et flertall av de ansatte.

Videre foreslås det å endre aksjeloven § 6-5 og allmennaksjeloven § 6-35 slik at søknad til Bedriftsdemokratinemnda kan fremmes av et flertall av de ansatte eller lokale fagforeninger som omfatter et flertall av de ansatte.

Avtalens innhold

For å sikre notoritet, foreslås det at det stilles som krav at avtalen om konsernordning skal være skriftlig. Det bør også fremgå hvem som har inngått avta-

len og hvem de signerende partene representerer. Konsernordningens varighet bør angis, herunder eventuelle omstendigheter som fører til at avtalen skal reforhandles eller at den opphører.

Videreføring av Bedriftsdemokratimndas kompetanse

Selv om det foreslås en adgang til å inngå avtale om innføring av konsernordning, bør det fremdeles kunne søkes Bedriftsdemokratimnda om en slik ordning. Det forutsettes imidlertid at partene har forsøkt å komme frem til en avtale før det eventuelt blir fremmet en søknad for Bedriftsdemokratimnda. Det må fremdeles søkes Bedriftsdemokratimnda dersom konsernordningen kun skal omfatte deler av konsernet.

Det foreslås derfor ingen endring i Bedriftsdemokratimndas kompetanse i henhold til aksjeloven § 6-5 og allmennaksjeloven § 6-35.

1.4 Oppheving av rapporteringsplikt etter arbeidsmiljøloven

Etter arbeidsmiljøloven § 7-1 tredje ledd første punktum har arbeidsgiver plikt til å sende melding til det lokale arbeidstilsyn når arbeidsmiljøutvalg er opprettet.

Arbeidstilsynet har opplyst at de ikke har praktisk bruk for melding om at arbeidsmiljøutvalg er opprettet, og at de får opplysningene de trenger gjennom sin ordinære tilsynsvirksomhet. Rapporteringsplikter som ikke tjener en klar hensikt bør unngås. Det foreslås derfor å oppheve bestemmelsen i arbeidsmiljøloven § 7-1 tredje ledd første punktum.

1.5 Økonomiske og administrative konsekvenser Ferie-loven

De foreslåtte endringer i ferieloven medfører økonomiske konsekvenser for arbeidsgiver. Forslaget innebærer at arbeidsgiver må betale sykepenger allerede fra første dag dersom arbeidstaker blir syk i ferien. Etter dagens regler må arbeidsgiver først dekke sykepenger når arbeidstaker er syk i mer enn seks dager i ferieperioden. Det er imidlertid vanskelig å anslå hva dette vil koste.

Økte kostnader ved bruk av vikarer, samt økt administrasjon for arbeidsgiverne fordi det må planlegges og legges til rette for ny ferieavvikling, må påberegnes.

Det kan ikke utelukkes økt pågang hos legene for å få utstedt en legeerklæring som er en forutsetning for å få utsatt ferien.

Når ferien nå skal overføres og avvikles på et senere tidspunkt, antas det at arbeidsgiver vil måtte sørge for at slik avvikling er mulig i flere tilfeller enn

tidligere, noe som kan få administrative konsekvenser for arbeidsgiverne.

Aksje- og allmennaksjeloven mv.

Forslaget om avtalebaserte konsernordninger vil gi administrative og økonomiske besparelser for virksomheter hvor partene ønsker en konsernordning, ettersom de ikke lenger behøver å fremme søknad om det til Bedriftsdemokratimnda. Forslaget vil også innebære en reduksjon av antallet saker for Bedriftsdemokratimnda.

Arbeidsmiljøloven

Forslaget om å oppheve bestemmelsen i arbeidsmiljøloven § 7-1 tredje ledd første punktum vil frita virksomhetene fra både økonomiske og administrative kostnader knyttet til rapporteringen.

2. Merknader frå komiteen

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Dag Terje Andersen, Fredric Holen Bjørdal, Lise Christoffersen, og Anette Trettebergstuen, frå Høgre, Stefan Heggelund, leiaren Arve Kambe, Bente Stein Mathisen og Bengt Morten Wenstøb, frå Framstegspartiet, Tor André Johnsen og Erlend Wiborg, frå Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, frå Venstre, Sveinung Rotevatn, og frå Sosialistisk Venstreparti, Johnny Ingebrigtsen, viser til at dei føreslegne endringane i ferieloven er eit resultat av EU sitt arbeidstidsdirektiv, som er innlemma i EØS-avtala. Her blir det fastsett krav om at arbeidstakar skal sikrast ein årleg betalt ferie på minst fire veker. EU-domstolen har dei siste åra avsagt fleire dommar om artikkel 7 i direktivet, og dette gjer det naudsynt å endre ferieloven.

Komiteen viser til at vilkåret i gjeldande norsk rett om minst seks dagar arbeidsuførheit for å få utsett ferie, ikkje er i tråd med arbeidstidsdirektivet sin artikkel 7 nr. 1. EU-domstolen er klar på at retten til fire veker betalt ferie kvart år er absolutt, og at arbeidstakar ikkje skal tape denne retten ved sjukdom, uansett om dette oppstår i forkant av eller i løpet av ferien. Komiteen er difor av den oppfatning at å endre ferieloven § 9 nr. 1 andre ledd vil styrkje arbeidstakarane sine rettar til ferie, og i enda større grad enn i dag underbyggje ferieloven sitt føremål om restitusjon og kvile.

Komiteen viser til at nokre arbeidsgjevarorganisasjonar meiner manglande særregulering for lovbestemt ferie utover direktivet sitt krav inneber ei unødvendig «overoppfylling» av direktivet. Komiteen vil understreke at det er viktig å ikkje lage meir

kompliserte regelverk enn naudsynt, og støttar difor regjeringa si haldning om å ikkje innføre særreglar for ulike typar lovbestemt ferie.

Komiteen viser til at ferieloven i dag gjev større moglegheiter til å få utbetalt feriepengar enn det er høve til etter arbeidstidsdirektivet artikkel 7. ESA har konkludert med at dette er i strid med nemnde artikkel. Komiteen seier seg difor samd med regjeringa i at moglegheita til å få utbetalt feriepengar framfor å avvikle ferie må falle bort, også når det skuldast sjukdom eller foreldrepermisjon. Også her er det viktig med eit enkelt og føreseieleg regelverk, og komiteen ønskjer difor ikkje å foreslå særreglar for utbetaling av feriepengar for lovfesta ferie utover direktivet sitt krav.

Komiteen viser til behovet for å forenkla og klargjere reglane i ferieloven om overføring av ferie både ved sjukdom og foreldrepermisjon. Difor foreslår ein å endre § 7 for å få fram at også ferie som ikkje er avvikla grunna sjukdom eller foreldrepermisjon, skal overførast til det påfølgjande året. I samsvar med dette blir det foreslege å oppheve § 9 nr. 1 tredje ledd.

Komiteen viser til framlegget om å opne for avtalebaserte konsernordningar. Ei konsernordning vil i utgangspunktet innebere ei utviding av dei tilsette sin representasjon, ettersom dei får rett til representasjon i morselskapet sitt styre i tillegg til eventuell representasjon i eige selskap sitt styre. Etter komiteen si oppfatning er det ikkje naudsynt at slik felles representasjonsordning skal godkjennast i Bedriftsdemokratinemnda dersom konsernet og eit fleirtal av dei tilsette er samde om at dei ønskjer ei slik ordning. Komiteen viser til at dei aller fleste søknader om slike ordningar der partane er samde, i dag blir godkjende av Bedriftsdemokratinemnda, som då legg avgjerande vekt på at det er semje om ordninga. Komiteen meiner difor at framlegget frå regjeringa vil bidra til reduserte administrative kostnader for dei selskapa som ønskjer å etablere ei slik ordning.

Komiteen vil understreke at søknader om ei slik ordning for berre delar av konsernet, også med dette framlegget vil måtte godkjennast av Bedriftsdemokratinemnda. På denne måten sikrar ein seg mot å avtale ordningar som utelet delar av konsernet, noko som teoretisk kan bli misbrukt.

Komiteen legg vidare til grunn at sjølv om ein gjev moglegheit til å inngå ein avtale om konsernordning, inneber ikkje dette at partane også kan avtale seg bort frå dei andre reglane i representasjonsregelverket. Eventuelle unntak frå desse reglane vil framleis føresetje godkjenning av Bedriftsdemokratinemnda.

Vidare støttar komiteen framlegget om endra representasjonsgrad for fagforeiningar. Dagens krav

om at fagforeiningane må representere to tredjedelar av dei tilsette, meiner komiteen er noko strengt, all den tid representasjonsregelverket stiller ulike krav til kor stor del av dei tilsette dei lokale fagforeiningane må omfatte. Spesielt i og med at alle krav og søknadar uansett kan fremjast av eit fleirtal av dei tilsette. Med dette vil ein kunne inngå avtale om innføring av ei konsernordning mellom konsernet eller gruppa og eit fleirtal av dei tilsette eller lokale fagforeiningar som representerer eit fleirtal av dei tilsette. Komiteen meiner dette vil gje eit meir samsvarende og harmonerande regelverk.

Medlemmen i komiteen frå Senterpartiet viser til at det i proposisjonen vert foreslått at lovendingane i ferieloven mv. skal gjelda frå 1. juli 2014. Når det blir foreslått at denne endinga skal gjelda frå midt i eit kalenderår, vil det for 2014 ikkje vera samsvar mellom den perioden arbeidstakar skal ta ut ferien og tidspunktet for kor tid dei nye endingane skal gjelda for. Denne medlemmen meiner dette er uheldig då endingane for einskilde arbeidstakarar berre vil gjelda for deler av ferien den enkelte tek ut i 2014.

Denne medlemmen foreslår difor at endingar i ferieloven mv. fyrst vert gjeldande frå 1. januar 2015. Denne medlemmen fremjar difor følgjande forslag til vedtak:

«VIII

Loven trer i kraft 1. juli 2014. Punkt I trer i kraft fra 1. januar 2015. Punkt VII trer i kraft straks.»

Denne medlemmen vil vidare visa til at forslaga til endingar i ferieloven kjem som følgje av artikkel 7 i Europaparlamentets og Rådets direktiv 03/88/EF om visse aspekter ved organiseringen av arbeidstiden (arbeidstidsdirektivet) er innlemma i EØS-avtalen og at fleire orskurder frå EU-domstolen dei siste åra har gjort at departementet ser det som naudsynt å fremja forslag til enkelte endingar i ferieloven for å styrka retten arbeidstakarane har til ferie. Denne medlemmen meiner ferieloven ikkje har vore til hinder for at arbeidstakarar i Noreg har og har hatt ei god og sikker ordning når det gjeld uttak av ferie. Denne medlemmen kan ikkje sjå kvifor Noreg ikkje kunne halda fram med dagens reglar. Denne medlemmen meiner dei foreslåtte endingane i ferieloven vil medføra auka kostnader både for arbeidsgjevar og for det offentlege. Samstundes vil dei foreslåtte endingane fjerna høvet den einskilde arbeidstakar har til å få utbetalt feriepengar framfor å avvikle ferie, sjølv om direktivet opnar for nasjonale reglar for framleis rett til utbetaling av feriepengar i staden for overføring av ferie når det gjeld ferie utover direktivets minimumskrav på 24 virkedagar.

Denne medlemen merkar seg at departementet med statsråden frå Framstegspartiet her har valt ei ordning som inneber redusert valfridom for den ein-skilde.

3. Forslag frå mindretal

Forslag frå Senterpartiet:

Forslag 1

VIII

Loven trer i kraft 1. juli 2014. Punkt I trer i kraft fra 1. januar 2015. Punkt VII trer i kraft straks.

4. Tilråding frå komiteen

Komiteen har elles ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjere slike

vedtak til lov

om endringer i ferieloven mv.

I

I lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie gjøres følgende endringer:

§ 7 nr. 3 andre ledd skal lyde:

Ferie som i strid med lovens bestemmelser eller på grunn av forhold som nevnt i § 9 nr. 1 og 2, ikke er avviklet ved ferieårets utløp, skal overføres til det påfølgende ferieår. Hvis manglende ferieavvikling skyldes arbeidsgiver kan arbeidstaker i tillegg til overføring kreve erstatning etter § 14.

§ 9 nr. 1 andre ledd skal lyde:

Arbeidstaker som har vært helt arbeidsufør i løpet av ferien, kan kreve at et tilsvarende antall virkedager ferie utsettes og gis som ny ferie senere i ferieåret. Kravet må dokumenteres med legeerklæring og fremsettes uten ugrunnet opphold etter at arbeidet er gjenopptatt.

§ 9 nr. 1 tredje ledd oppheves.

§ 9 nr. 3 tredje ledd skal lyde:

På de vilkår som følger av §§ 6 og 7, kan arbeidsgiver legge feriefritid for ett år til tid hvor arbeidstaker utfører førstegangstjeneste i Forsvaret i henhold til lov 17. juli 1953 nr. 29 om *verneplikt*.

§ 10 nr. 5 første ledd bokstav b oppheves.

§ 10 nr. 5 første ledd nåværende bokstav c blir ny bokstav b.

§ 11 nr. 2 andre ledd oppheves.

II

I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper gjøres følgende endringer:

§ 6-5 første til tredje ledd skal lyde:

(1) Når et selskap tilhører et konsern, kan det inngås skriftlig avtale mellom konsernet og et flertall av dets ansatte, eller mellom konsernet og én eller flere lokale fagforeninger som representerer et flertall av de ansatte i konsernet, om at de ansatte i konsernet ved anvendelse av § 6-4 skal regnes som ansatt i selskapet.

(2) Når et selskap tilhører et konsern, og det ikke er inngått avtale etter første ledd, kan Kongen etter søknad fra konsernet, et flertall av dets ansatte eller én eller flere lokale fagforeninger som representerer et flertall av de ansatte i konsernet, bestemme at de ansatte i konsernet ved anvendelse av § 6-4 skal regnes som ansatt i selskapet.

(3) Første og andre ledd gjelder tilsvarende når et selskap tilhører en gruppe av foretak som er knyttet sammen gjennom eierinteresser eller felles ledelse.

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

III

I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper gjøres følgende endringer:

§ 6-5 første til tredje ledd skal lyde:

(1) Når et selskap tilhører et konsern, kan det inngås skriftlig avtale mellom konsernet og et flertall av dets ansatte, eller mellom konsernet og én eller flere lokale fagforeninger som representerer et flertall av de ansatte i konsernet, om at de ansatte i konsernet ved anvendelse av § 6-4 skal regnes som ansatt i selskapet.

(2) Når et selskap tilhører et konsern, og det ikke er inngått avtale etter første ledd, kan Kongen etter søknad fra konsernet, et flertall av dets ansatte eller én eller flere lokale fagforeninger som representerer et flertall av de ansatte i konsernet, bestemme at de ansatte i konsernet ved anvendelse av § 6-4 skal regnes som ansatt i selskapet.

(3) Første og andre ledd gjelder tilsvarende når et selskap tilhører en gruppe av foretak som er knyttet sammen gjennom eierinteresser eller felles ledelse.

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

§ 6-35 nytt femte ledd skal lyde:

(5) *Tilhører et selskap et konsern eller en annen gruppe foretak som er knyttet sammen gjennom eierinteresser eller felles ledelse, kan det inngås skriftlig avtale mellom konsernet eller gruppen og et flertall av de ansatte, eller mellom konsernet eller gruppen og én eller flere lokale fagforeninger som representerer et flertall av de ansatte i konsernet eller gruppen, om at de ansatte i konsernet eller gruppen ved anvendelse av første ledd skal regnes som ansatt i selskapet, og at valg etter fjerde ledd skal foretas av og blant de ansatte i konsernet eller gruppen.*

Nåværende femte og sjette ledd blir sjette og syvende ledd og skal lyde:

(6) *Tilhører et selskap et konsern eller en annen gruppe foretak som er knyttet sammen gjennom eierinteresser eller felles ledelse, og det ikke er inngått avtale etter femte ledd, kan Kongen etter søknad fra konsernet eller gruppen, eller et flertall av de ansatte i konsernet eller gruppen eller én eller flere lokale fagforeninger som representerer et flertall av de ansatte i konsernet eller gruppen, bestemme at de ansatte i konsernet eller gruppen ved anvendelse av første ledd skal regnes som ansatt i selskapet, og at valg etter fjerde ledd skal foretas av og blant de ansatte i konsernet eller gruppen.*

(7) *Kongen kan ved forskrift, eller ved vedtak i det enkelte tilfelle, gjøre unntak fra bestemmelsene i første og fjerde ledd eller bestemme at sjette ledd skal anvendes overfor deler av konsernet eller gruppen. Kongen kan også gi utfyllende forskrifter til første, fjerde, femte og sjette ledd, herunder om vilkår for stemmerett og valgbarhet, valgmåten, om avgjørelse av tvister om valget og om bortfall av verv som medlem av bedriftsforsamlingen. Kongen kan dessuten gi forskrifter om beregning av antallet ansatte og om bruk av gjennomsnittstall.*

IV

I lov 21. juni 1985 nr. 83 om ansvarlige selskaper og kommandittselskaper gjøres følgende endringer:

§ 2-10 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) *Tilhører selskapet et konsern eller en annen gruppe foretak som er knyttet sammen gjennom eierinteresser eller felles ledelse, kan det inngås skriftlig avtale mellom konsernet eller gruppen og et flertall av de ansatte, eller mellom konsernet eller gruppen og én eller flere lokale fagforeninger som representerer et flertall av de ansatte i konsernet eller gruppen, om at de ansatte i konsernet eller gruppen ved anvendelse av § 2-9 annet og tredje ledd skal regnes som ansatt i selskapet, og at valg etter § 2-9 annet og*

tredje ledd skal foretas av og blant de ansatte i konsernet eller gruppen.

Nåværende tredje og fjerde ledd blir fjerde og femte ledd og skal lyde:

(4) *Tilhører selskapet et konsern eller annen gruppe foretak som er knyttet sammen gjennom eierinteresser eller felles ledelse, og det ikke er inngått avtale etter tredje ledd, kan Kongen etter søknad fra konsernet eller gruppen, et flertall av de ansatte eller én eller flere lokale fagforeninger som representerer et flertall av de ansatte i konsernet eller gruppen, bestemme at de ansatte i konsernet eller gruppen ved anvendelse av § 2-9 annet og tredje ledd skal regnes som ansatt i selskapet, og at disse seg imellom foretar valg etter § 2-9 annet og tredje ledd.*

(5) *Kongen kan ved forskrift, eller ved vedtak i det enkelte tilfelle, bestemme at fjerde ledd skal anvendes overfor deler av konsernet eller gruppen. Kongen kan dessuten gi utfyllende forskrift til fjerde ledd, herunder om vilkår for stemmerett og valgbarhet, valgmåten, om avgjørelsen av tvister om valget og om bortfall av verv som selskapsmøtemedlem.*

V

I lov 30. august 1991 nr. 71 om statsforetak skal § 20 lyde:

§ 20. *Ansattes styrerepresentasjon*

Har foretaket i de tre siste regnskapsår gjennomsnittlig hatt flere enn 30 ansatte, kan 2/3 av de ansatte kreve at ett styremedlem og en observatør og vararepresentanter velges av og blant de ansatte.

Har foretaket i de tre siste regnskapsår gjennomsnittlig hatt flere enn 50 ansatte, kan et flertall av de ansatte kreve at inntil 1/3, likevel minst to, av styrets medlemmer med vararepresentanter velges av og blant de ansatte.

Har foretaket i de tre siste regnskapsår gjennomsnittlig hatt flere enn 200 ansatte, og det er avtalt at foretaket ikke skal ha bedriftsforsamling, jfr. § 33 annet ledd, skal de ansatte velge ett styremedlem med vararepresentant, eller to observatører med vararepresentanter, i tillegg til den representasjon som følger av annet ledd.

Tilhører foretaket et konsern eller en annen gruppe foretak som er knyttet sammen gjennom eierinteresser eller felles ledelse, kan det inngås skriftlig avtale mellom konsernet eller gruppen og et flertall av de ansatte, eller mellom konsernet eller gruppen og én eller flere lokale fagforeninger som representerer et flertall av de ansatte i konsernet eller gruppen, om at de ansatte i konsernet eller gruppen ved anvendelse av annet og tredje ledd skal regnes som ansatt i foretaket, og at valg etter annet og tredje ledd

skal foretas av og blant de ansatte i konsernet eller gruppen.

Tilhører foretaket et konsern eller en annen gruppe foretak som er knyttet sammen gjennom felles ledelse, og det ikke er inngått avtale etter fjerde ledd, kan Kongen etter søknad fra konsernet eller gruppen, et flertall av de ansatte eller én eller flere lokale fagforeninger som representerer et flertall av de ansatte i konsernet eller gruppen, bestemme at de ansatte i konsernet eller gruppen ved anvendelse av annet og tredje ledd skal regnes som ansatt i foretaket, og at valg etter annet og tredje ledd skal foretas av og blant de ansatte i konsernet eller gruppen.

Kongen kan ved forskrift eller ved vedtak i det enkelte tilfelle gjøre unntak fra første, annet og tredje ledd eller bestemme at femte ledd skal anvendes overfor deler av konsernet eller gruppen. Kongen kan dessuten gi utfyllende forskrifter til bestemmelsene i første til femte ledd, herunder om vilkår for stemmerett og valgbarhet, om valgmåten, om avgjørelsen av tvister om valget og om bortfall av verv som styremedlem og observatør.

Bestemmelsene i § 21 første ledd om tjenestetidens lengde og § 22 første ledd tredje punktum om fjerning av styremedlemmer, gjelder ikke for styremedlemmer og observatører valgt etter reglene i første til femte ledd.

VI

I lov 29. juni 2007 nr. 81 om samvirkeforetak skal § 68 lyde:

§ 68. Rett for tilsette til å velje styremedlemmar i konsern og føderative samvirke

(1) Når eit foretak høyrer til eit konsern, kan konsernet og eit fleirtal av dei tilsette, eller konsernet og ein eller fleire lokale fagforeningar som omfattar eit fleirtal av dei tilsette i konsernet, inngå skriftleg avtale om at dei tilsette i konsernet ved bruk av § 67 skal reknast som tilsette i foretaket.

(2) Når eit foretak tilhøyrer eit konsern, og det ikkje føreligg ei avtale etter første ledd, kan Kongen etter søknad frå konsernet, eit fleirtal av dei tilsette eller ein eller fleire lokale fagforeningar som omfattar eit fleirtal av dei tilsette i konsernet, fastsetje at dei tilsette i konsernet ved bruk av § 67 skal reknast som tilsette i foretaket.

(3) Første og andre ledd gjeld tilsvarande når eit foretak tilhøyrer ei gruppe av foretak som er knytt saman gjennom eigarinteresser eller sams leiing, medrekna føderativt samvirke.

(4) Kongen kan fastsetje at paragrafen her berre skal gjelde for delar av eit konsern, eit føderativt samvirke eller ei anna gruppe som nemnd i tredje ledd.

VII

I lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. gjøres følgende endring:

§ 7-1 tredje ledd første punktum oppheves. Nåværende annet punktum blir første punktum.

VIII

Loven trer i kraft 1. juli 2014. Punkt VII trer i kraft straks.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 5. juni 2014

Arve Kambe

leiar

Fredric Holen Bjørdal

ordførar